METODOLOGIE din 5 octombrie 2023
de organizare a Programului "Şcoala altfel"

*** actualizare la data 16.10.2023.**
*(la data 11-oct-2023 actul a fost aprobat de **Ordinul 6.479/2023**)*

CAPITOLUL I: Prevederi generale

Art. 1

(1)"Şcoala altfel" este un program care se desfăşoară la nivel naţional şi are ca scop dezvoltarea atât a competenţelor din curriculumul naţional, cât şi a unor competenţe complementare acestora, în funcţie de priorităţile stabilite anual de Ministerul Educaţiei, fiind centrat pe obiectivele de învăţare la vârstă antepreşcolară, respectiv pe nevoile de învăţare ale preşcolarilor şi elevilor, identificate la nivelul unităţii de învăţământ.
(2) Priorităţile Ministerului Educaţiei pentru Programul "Şcoala altfel" sunt stabilite anual şi comunicate inspectoratelor şcolare judeţene/Inspectoratului Şcolar al Municipiului Bucureşti, prin notă semnată de secretarul de stat pentru învăţământ preuniversitar.

Art. 2

(1) Programul "Şcoala altfel" are o durată de 5 zile consecutive lucrătoare în timpul anului şcolar şi este derulat pe baza unei planificări ce rămâne la decizia fiecărei unităţi de învăţământ, conform ordinului ministrului educaţiei privind structura anului şcolar valabil în anul şcolar respectiv.
(2) Unităţile de învăţământ primar, gimnazial şi liceal din cadrul sistemului naţional de învăţământ preuniversitar planifică şi organizează obligatoriu Programul "Şcoala altfel", conform prezentei metodologii.
(3)În unităţile de învăţământ antepreşcolar şi preşcolar se stabileşte o săptămână din anul şcolar, în care se vor planifica şi derula activităţi care să răspundă priorităţilor stabilite de Ministerul Educaţiei în anul respectiv, fără obligaţia de a urma toate etapele din prezenta metodologie.
(4)În cuprinsul prezentei metodologii, începând cu data reorganizării instituţiilor subordonate Ministerului Educaţiei, denumirea "inspectoratele şcolare judeţene/Inspectoratul Şcolar al Municipiului Bucureşti" se va citi "direcţiile judeţene de învăţământ preuniversitar/Direcţia Municipiului Bucureşti de Învăţământ Preuniversitar".

Art. 3

În vederea dezvoltării competenţelor menţionate la art. 1 alin. (1), în cadrul programului se recomandă utilizarea:
a)tehnicilor de învăţare colaborativă, inclusiv bazată pe proiecte;
b)metodelor de schimbare socială: bibliotecă vie, teatru forum, teatru ziar;
c)dezbaterilor;
d)filmelor artistice, documentare şi de animaţie cu caracter educativ;
e)resurselor educaţionale online;
f)abordărilor transdisciplinare, interdisciplinare sau pluridisciplinare.

Art. 4

Activităţile planificate şi derulate în cadrul Programului "Şcoala altfel" reflectă atât priorităţile de învăţare pentru vârsta antepreşcolară, cât şi preocupările şi interesele preşcolarilor şi elevilor. În implementarea Programului "Şcoala altfel" este esenţială

asigurarea unui grad ridicat de implicare a elevilor în proiectarea, derularea şi evaluarea activităţilor de învăţare.

Art. 5

Cadrele didactice continuă pe tot parcursul anului şcolar activităţile cu rezultate pozitive derulate în cadrul Programului "Şcoala altfel".

Art. 6

(1) Activităţile Programului "Şcoala altfel" sunt proiectate şi derulate în parteneriat cu elevi, alte cadre didactice, părinţi, reprezentanţi ai instituţiilor, autorităţilor, companiilor sau organizaţiilor nonguvernamentale locale, ţinând cont şi de resursele, inclusiv cele financiare, disponibile în unitatea de învăţământ.

(2)În derularea activităţilor Programului "Şcoala altfel", cadrele didactice, elevii şi părinţii identifică şi valorifică resurse locale. Această abordare contribuie la dezvoltarea creativităţii, abilităţilor de rezolvare a problemelor şi a colaborării dintre cadre didactice, elevi, părinţi şi comunitate.

(3)În perioada Programului "Şcoala altfel", unităţile de învăţământ preuniversitar pot organiza activităţi în colaborare cu unităţile pentru activităţi extraşcolare: palatele şi cluburile copiilor, cluburile sportive şcolare, centrele judeţene de excelenţă.

(4) Pentru desfăşurarea activităţilor planificate, cadrele didactice, elevii, părinţii şi partenerii unităţilor de învăţământ colaborează în vederea asigurării resurselor necesare, având acces la infrastructura şi logistica şcolii. În implementarea programului pot fi utilizate şi resurse extrabugetare.

(5) Cadrele didactice asigură supravegherea şi siguranţa preşcolarilor şi elevilor pe parcursul desfăşurării activităţilor, conform legislaţiei în vigoare.

(6)Părinţii pot decide să susţină financiar activităţile desfăşurate în cadrul Programului "Şcoala altfel", prin asociaţia de părinţi cu personalitate juridică, cu respectarea prevederilor legale în domeniul financiar sau pot face demersuri privind atragerea de resurse financiare extrabugetare. Este interzisă şi constituie abatere disciplinară implicarea elevilor sau a personalului din unitatea de învăţământ în strângerea de fonduri de la părinţi şi/sau gestionarea fondurilor asociaţiei de părinţi utilizate în derularea Programului "Şcoala altfel".

Art. 7

(1)În perioada alocată Programului "Şcoala altfel" activităţile se desfăşoară în conformitate cu un orar special, în fiecare dintre cele 5 zile.

(2) Prin excepţie de la prevederile alin. (1), pentru învăţământul liceal - filiera tehnologică şi pentru învăţământul profesional se pot organiza, în această perioadă, activităţi prevăzute în curriculumul de specialitate, la stagiile de pregătire practică, urmărind şi scopul Programului "Şcoala altfel" prevăzut la art. 1.

(3) Prin excepţie de la prevederile alin. (1), pentru învăţământul postliceal, în săptămâna dedicată Programului "Şcoala altfel" se organizează activităţi de instruire practică.

Art. 8

(1) Participarea la Programul "Şcoala altfel" este obligatorie atât pentru elevi, cât şi pentru toate cadrele didactice din unitatea de învăţământ.

(2) Unitatea de învăţământ are obligaţia de a stabili oferta de activităţi din cadrul Programului "Şcoala altfel" astfel încât să poată asigura, prin oferte alternative, participarea la aceste activităţi a tuturor elevilor şi cadrelor didactice.

(3)În situaţia în care pe întreaga perioadă a programului sau doar în anumite zile, din motive obiective, nu se pot organiza activităţi conform orarului stabilit pentru Programul "Şcoala altfel", se desfăşoară alte activităţi educative care contribuie la formarea şi dezvoltarea competenţelor din curriculumul naţional.

Art. 9
Activităţile din cadrul Programului "Şcoala altfel" se pot realiza în unitatea de învăţământ sau în afara acesteia, respectându-se prevederile legale cu privire la siguranţa elevilor.
Art. 10
Orice deplasare în afara unităţii de învăţământ trebuie să aibă un pronunţat caracter educativ. Nu sunt permise deplasări ale preşcolarilor/elevilor pe durata întregului program (5 zile sau mai mult) şi deplasările în afara localităţii care presupun costuri şi pentru care unitatea de învăţământ nu a identificat surse de finanţare.
Art. 11
În vederea îndeplinirii scopului Programului "Şcoala altfel", inspectorii şcolari din cadrul inspectoratelor şcolare judeţene/Inspectoratului Şcolar al Municipiului Bucureşti, respectiv consilierii şcolari din cadrul centrelor de resurse şi asistenţă educaţională oferă sprijin cadrelor didactice şi echipelor de coordonare în proiectarea activităţilor.
Art. 12
Nerespectarea prezentei metodologii atrage aplicarea sancţiunilor prevăzute de Legea învăţământului preuniversitar nr. **198/2023**, cu modificările ulterioare, şi de Regulamentul-cadru de organizare şi funcţionare a unităţilor de învăţământ preuniversitar în vigoare.

CAPITOLUL II: Proiectarea, planificarea şi desfăşurarea activităţilor din cadrul Programului "Şcoala altfel"

Art. 13
În vederea planificării activităţilor din cadrul Programului "Şcoala altfel", în termen de maximum 30 de zile calendaristice de la începerea anului şcolar se stabilesc:
a)echipa de coordonare a Programului "Şcoala altfel", alcătuită din director/director adjunct, cel puţin 1 membru din comisia pentru întocmirea orarului, cadre didactice, consilierul şcolar, mediatorul şcolar, reprezentanţi ai elevilor, reprezentanţi ai părinţilor;
b)calendarul de derulare a Programului "Şcoala altfel", care va cuprinde:
(i)perioada de identificare a nevoilor şi intereselor preşcolarilor/elevilor;
(ii)perioada de alcătuire a ofertei "Şcoala altfel";
(iii)perioada de desfăşurare a programului;
(iv)perioada de reflecţie/analiză a rezultatelor.
Art. 14
Componenţa echipei de coordonare şi calendarul Programului "Şcoala altfel" vor fi analizate în cadrul consiliului profesoral şi aprobate de consiliul de administraţie al unităţii de învăţământ. La şedinţa consiliului profesoral vor fi invitaţi reprezentanţi ai elevilor şi părinţilor.
Art. 15
Echipa de coordonare a Programului "Şcoala altfel" are următoarele atribuţii:
a)identificarea nevoilor şi intereselor preşcolarilor/elevilor;
b)centralizarea propunerilor de activităţi;
c)centralizarea opţiunilor elevilor/preşcolarilor;
d)întocmirea orarului;
e)rezervarea spaţiilor şi a altor facilităţi ale unităţii de învăţământ;
f)monitorizarea desfăşurării Programului "Şcoala altfel";
g)analiza rezultatelor Programului "Şcoala altfel" şi elaborarea raportului sintetic.

Art. 16
(1) Identificarea nevoilor şi intereselor preşcolarilor/elevilor se realizează de către echipa de coordonare a programului, în colaborare cu profesorii de învăţământ preşcolar/profesorii de învăţământ primar/diriginţii şi părinţii/reprezentanţii legali.
(2) Alcătuirea ofertei Programului "Şcoala altfel" se realizează astfel:
a)cadrele didactice, elevii, părinţii şi partenerii unităţii de învăţământ sunt informaţi (prin afişarea la avizier, site, e-mail, discuţii etc.) cu privire la formatul de înscriere (forma de prezentare) a activităţilor în oferta unităţii de învăţământ pentru Programul "Şcoala altfel" şi nevoile/interesele identificate în rândul preşcolarilor/elevilor, cu cel puţin 3 săptămâni înainte de termenul-limită pentru elaborarea ofertei;
b)activităţile cuprinse în Programul "Şcoala altfel" sunt proiectate de cadre didactice în parteneriat cu elevi, alte cadre didactice, părinţi, reprezentanţi ai instituţiilor, autorităţilor, companiilor sau organizaţiilor nonguvernamentale locale, ţinând cont de resursele disponibile în unitatea de învăţământ;
c)propunerile de activităţi sunt înaintate şi de către elevi, părinţi sau parteneri ai unităţii de învăţământ, respectând calendarul şi forma de prezentare agreate la nivelul unităţii de învăţământ. Activităţile propuse de elevi, părinţi sau parteneri ai unităţii de învăţământ se desfăşoară în prezenţa şi sub supravegherea a cel puţin unui cadru didactic;
d)echipa de coordonare centralizează activităţile educative propuse de cadrele didactice, elevii, părinţii sau partenerii unităţilor de învăţământ şi elaborează oferta de activităţi a Programului "Şcoala altfel";
e)în cazul în care în oferta unităţii de învăţământ pentru Programul "Şcoala altfel" există activităţi care presupun costuri pentru părinţi, unitatea oferă în mod obligatoriu alternative gratuite similare;
f)pentru activităţile care implică suport financiar, unitatea de învăţământ se asigură că există resursele necesare pentru ca toţii copiii unei grupe/clase care au optat pentru acestea să poată participa la ele.
(3)Înscrierea şi distribuirea preşcolarilor/elevilor la activităţile Programului "Şcoala altfel" se realizează astfel:
a)profesorul pentru învăţământ preşcolar/profesorul pentru învăţământ primar/dirigintele prezintă preşcolarilor/elevilor şi părinţilor oferta de activităţi a Programului "Şcoala altfel" şi centralizează înscrierile individuale sau de grup ale acestora. Profesorii pentru învăţământ preşcolar/profesorii pentru învăţământ primar/diriginţii oferă elevilor/părinţilor clarificări, dacă este cazul, în legătură cu activităţile cuprinse în oferta programului. După finalizarea înscrierilor, profesorii pentru învăţământ preşcolar/profesorii pentru învăţământ primar/diriginţii întocmesc listele finale cu elevii distribuiţi pe activităţi;
b)în cazul unităţilor de învăţământ antepreşcolar, cadrele didactice vor stabili derularea activităţilor din cadrul programului pe grupe, conform priorităţilor anuale al Ministerului Educaţiei şi după consultarea cu părinţii;
c)activităţile din Programul "Şcoala altfel" la care sunt înscrişi preşcolarii/elevii trebuie să însumeze cel puţin numărul de ore la care aceştia ar fi participat într-o săptămână obişnuită de şcoală.
(4) Orarul detaliat al Programului "Şcoala altfel" este elaborat de către echipa de coordonare şi instituit prin decizia consiliului de administraţie.
(5) Cadrele didactice ale căror activităţi nu întrunesc numărul minim proiectat de preşcolari/elevi înscrişi participă şi sprijină derularea celorlalte activităţi din unitatea de învăţământ.

(6) Cu cel puţin două săptămâni înainte de perioada pentru care s-a planificat desfăşurarea Programului "Şcoala altfel", conducerea unităţii de învăţământ comunică inspectoratului şcolar orarul programului.
(7) Orarul Programului "Şcoala altfel" şi distribuţia antepreşcolarilor/preşcolarilor/elevilor pe activităţi sunt afişate în şcoală şi comunicate elevilor şi părinţilor cu cel puţin două săptămâni înainte de perioada pentru care s-a planificat programul.

CAPITOLUL III: Evaluarea/Autoevaluarea învăţării în cadrul Programului "Şcoala altfel"

Art. 17
Evaluarea contribuţiei activităţilor organizate în unitatea de învăţământ la dobândirea cunoştinţelor, abilităţilor şi atitudinilor vizate prin Programul "Şcoala altfel" se realizează după cum urmează:
a)elevii îşi autoevaluează implicarea în activităţile desfăşurate şi reflectează asupra învăţării - în scris (chestionar, mesaje scrise), prin desen sau oral (reflecţii de grup, focus-grup), ghidaţi de profesorul pentru învăţământ primar/dirigintele clasei;
b)cadrele didactice evaluează abilităţile şi atitudinile antepreşcolarilor, respectiv cunoştinţele, abilităţile şi schimbările de atitudini ale preşcolarilor/elevilor, prin observare, atât pe parcursul Programului "Şcoala altfel", cât şi după încheierea acestuia.

Art. 18
Modul de colectare şi centralizare a rezultatelor şi reflecţiilor este la alegerea cadrelor didactice din unitatea de învăţământ. Feedbackul colectat şi reflecţiile/observaţiile vor fi valorificate de cadrele didactice pentru a evalua relevanţa şi utilitatea activităţilor de învăţare desfăşurate conform scopului enunţat al programului şi pentru a le transfera pe cele eficiente în activitatea de la clasă.

Art. 19
Evaluarea se bazează pe profesionalismul şi integritatea colectivului unităţii de învăţământ şi dorinţa acestuia de a identifica şi testa soluţii pentru dezvoltarea armonioasă a antepreşcolarilor/preşcolarilor/elevilor.

CAPITOLUL IV: Monitorizarea şi valorificarea rezultatelor Programului "Şcoala altfel"

Art. 20
Directorul unităţii de învăţământ monitorizează prezenţa antepreşcolarilor/preşcolarilor/elevilor şi a cadrelor didactice la activităţile Programului "Şcoala altfel". Activităţile educative aprobate se înscriu în condica de prezenţă a cadrelor didactice, absenţele elevilor se înscriu la rubrica Purtare din catalog.

Art. 21
În săptămâna planificată pentru desfăşurarea Programului "Şcoala altfel", inspectoratele şcolare deleagă inspectori şcolari pentru monitorizarea activităţilor organizate de unităţile de învăţământ în cadrul Programului "Şcoala altfel".

Art. 22
În cadrul inspecţiilor şcolare se evaluează participarea cadrelor didactice şi a antepreşcolarilor/preşcolarilor/elevilor la Programul "Şcoala altfel" şi respectarea prevederilor prezentei metodologii.

Art. 23
La cel târziu trei săptămâni după încheierea Programului "Şcoala altfel", în fiecare unitate de învăţământ, în cadrul primului consiliu profesoral, se vor analiza:
a)satisfacţia cadrelor didactice privind activităţile derulate şi rezultatele observate;

b)schimbările percepute privind aşteptările, atitudinile, motivaţia şi preocupările observate în rândul preşcolarilor/elevilor;
c)nevoile şi dificultăţile identificate în rândul elevilor şi măsurile de prevenire, sprijin sau remediere necesare pentru buna desfăşurare a activităţii didactice;
d)soluţii de adaptare a activităţilor experimentate în cadrul Programului "Şcoala altfel" pentru a putea fi folosite pe tot parcursul anului şcolar, în cadrul proceselor educative organizate pe discipline şcolare;
e)soluţii de îmbunătăţire a modului de organizare a Programului "Şcoala altfel" în următorul an.

Art. 24

La activitatea de analiză/reflecţie din cadrul consiliului profesoral vor fi invitaţi şi reprezentanţi ai elevilor şi părinţilor, precum şi ai altor instituţii/organizaţii nonguvernamentale implicate în activităţile de învăţare din Programul "Şcoala altfel". În urma acestei analize se va întocmi un raport sintetic al programului, care va oferi informaţii privind prezenţa preşcolarilor/elevilor şi a cadrelor didactice la activităţi şi va evidenţia reuşitele, dificultăţile, resursele şi soluţiile identificate de unităţile de învăţământ pentru dezvoltarea de către preşcolari/elevi a competenţei de învăţare şi a abilităţilor socioemoţionale.

Art. 25

Şedinţa de analiză va fi condusă de directorul unităţii de învăţământ, care va asigura colectarea informaţiilor relevante pentru elaborarea raportului de evaluare a Programului "Şcoala altfel", pe care îl va transmite ulterior către inspectoratul şcolar.

Art. 26

La sfârşitul anului şcolar, inspectoratele şcolare vor include în raportul privind starea învăţământului un capitol referitor la Programul "Şcoala altfel".

CAPITOLUL V: Diseminarea şi recunoaşterea exemplelor de bune practici identificate în cadrul programului

Art. 27

Unităţile de învăţământ sunt încurajate să promoveze activitatea şi rezultatele Programului "Şcoala altfel" în rândul părinţilor şi al publicului larg. Vor fi folosite mijloace de promovare, precum prezentarea activităţilor pe site-ul propriu, pe site-urile partenerilor implicaţi în activităţi, informări/articole în mass-media locală sau centrală, fotografii, filme.

Art. 28

În baza instrumentelor şi criteriilor de evaluare agreate, fiecare unitate de învăţământ va selecta o activitate din cele desfăşurate, cu care să participe la competiţia "Şcoala altfel" desfăşurată la nivel judeţean/al municipiului Bucureşti.

Art. 29

Pentru a participa la competiţia organizată la nivel judeţean/al municipiului Bucureşti, unitatea de învăţământ va încărca pe site-ul inspectoratului şcolar dosarul celei mai bune activităţi selectate, la rubrica dedicată competiţiei din cadrul Programului "Şcoala altfel".

Art. 30

La nivel judeţean/al municipiului Bucureşti, competiţia îşi propune să selecteze şi să promoveze pe site-ul inspectoratului şcolar zece activităţi care s-au desfăşurat în cadrul Programului "Şcoala altfel" şi s-au dovedit eficiente în dezvoltarea competenţelor de învăţare şi a abilităţilor socioemoţionale.

Art. 31

Selecţia activităţilor se va face de către o comisie constituită la nivel judeţean/al municipiul Bucureşti, în baza unor criterii stabilite de inspectoratul şcolar printr-o procedură

transparentă, prin implicarea consiliului judeţean/al municipiului Bucureşti al elevilor, a organizaţiilor reprezentative ale părinţilor şi a consiliului consultativ al cadrelor didactice. Criteriile şi modul de evaluare vor fi stabilite de fiecare inspectorat şcolar şi comunicate unităţilor de învăţământ din subordine şi publicului larg în timp util, dar nu mai târziu de data de 20 octombrie. Termenul-limită de trimitere a dosarelor activităţilor selectate de fiecare şcoală este 16 iunie.

Art. 32

Fiecare inspectorat şcolar va stabili, prin decizie a inspectorului şcolar general, componenţa comisiei de evaluare a dosarelor activităţilor primite de la unităţile de învăţământ. Comisia va evalua dosarele depuse, în conformitate cu modalităţile şi criteriile stabilite la nivelul inspectoratului şcolar şi comunicate public.

Art. 33

În baza instrumentelor şi a criteriilor de evaluare stabilite la nivelul inspectoratelor şcolare, activităţile desfăşurate pot fi premiate la nivelul judeţului/al municipiului Bucureşti, cu sprijinul autorităţilor administraţiei publice locale, al partenerilor educaţionali, din resurse proprii etc. şi vor fi publicate pe site-urile inspectoratelor şcolare ca exemple de bună practică.

Art. 34

La nivel judeţean/al municipiului Bucureşti, inspectoratul şcolar va selecta şi zece exemple de orare detaliate ale Programului "Şcoala altfel", din unităţile de învăţământ în care acest program se desfăşoară cu succes, ca modele de organizare şi derulare a programului, în conformitate cu scopul prevăzut la art. 1.

Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 916 din data de 11 octombrie 2023